

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH W CENTRUM DIAGNOSTYCZNO-TERAPEUTYCZNYM

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez kadrę Centrum jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Każdy członek personelu traktuje dziecko z szacunkiem oraz uwzględnia jego potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przez kogokolwiek wobec dziecka przemocy w jakiegokolwiek formie. Kadra Centrum realizując te cele, działa w ramach obowiązującego prawa oraz swoich kompetencji.

Celem niniejszego dokumentu jest zapewnienie bezpieczeństwa małoletnim korzystającym ze świadczeń Centrum Diagnostyczno-Terapeutycznej oraz określenie obowiązków personelu w zakresie ochrony dzieci przed krzywdzeniem.

Standard I

Zasady bezpiecznej relacji pracownika CD-T z dzieckiem

Każdy pracownik Centrum zobowiązany jest traktować małoletniego z poszanowaniem jego godności, prawa do prywatności oraz bezpieczeństwa emocjonalnego. Działaj w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji Twojego zachowania. Dobro dziecka na pierwszym miejscu. Każda decyzja terapeutyczna musi wynikać z najlepszego interesu małoletniego. Obowiązuje absolutny zakaz stosowania jakichkolwiek form przemocy fizycznej, psychicznej czy emocjonalnej.

Poszanowanie granic i prywatności. Terapeuta dba o intymność dziecka i respektuje jego prawo do odmowy wykonania ćwiczenia. Wszelki kontakt fizyczny musi być uzasadniony potrzebami terapeutycznymi (np. ćwiczenia integracji sensorycznej), nienarzucający się i dostosowany do wieku i możliwości indywidualnych dziecka.

Tajemnica zawodowa i zaufanie: Informacje przekazywane przez dziecko w trakcie sesji są poufne. Od tej zasady istnieją wyjątki jedynie w sytuacji, gdy zdrowie lub życie dziecka bądź innych osób jest bezpośrednio zagrożone.

Pracownicy Centrum Diagnostyczno-Terapeutycznego zobowiązani są do przestrzegania poniższych zasad:

1. Na terapię/diagnozę małoletniego przed rozpoczęciem wsparcia należy uzyskać zgodę rodzica/opiekuna.
2. Traktuj małoletnich z szacunkiem, zachowując w kontakcie z małoletnimi spokój i cierpliwość, a także okazując zrozumienie dla ich trudności, problemów i potrzeb.
3. W miarę możliwości tłumacz dziecku podejmowane działania. Zawsze adekwatnie do wieku, jednocześnie starając się minimalizować strach i lęk wynikający z sytuacji terapeutycznej bądź diagnostycznej.
4. Respektuj ich prawo do opieki ze strony rodziców bądź opiekunów faktycznych.
5. Słuchaj uważnie dzieci i udzielaj im odpowiedzi adekwatnych do wieku i sytuacji.
6. Komunikując się staraj się, by Twoja twarz była na poziomie twarzy dziecka.

7. Każda osoba zatrudniona w CDT, która ma świadomość, iż małoletni doznał znęcania fizycznego, psychicznego lub wykorzystania seksualnego, zobowiązany jest do zachowania szczególnej ostrożności i taktu w kontaktach z tym małoletnim.
8. Podczas terapii/diagnozy dziecka należy zapewnić mu intymność adekwatną do jego wieku, potrzeb i oczekiwań. W przypadku takiej potrzeby na terapii dziecka może być obecny rodzic/opiekun.
9. Zapewnij dzieci, że jeśli czują się niekomfortowo z jakąś sytuacją, zachowaniem czy słowami, mogą o tym powiedzieć Tobie lub wskazanej osobie i mogą oczekiwać odpowiedniej reakcji i/lub pomocy.
10. Doceniaj i szanuj wkład dzieci w podejmowane działania, aktywnie je angażuj i traktuj równo. Nie faworyzuj. Wspieraj dziecko w pokonywaniu trudności.

Zachowania zabronione wobec dziecka:

1. Nie wolno Ci krzyczeć, zawstydząć, upokarzać, lekceważyć i obrażać dziecka.
2. Nie wolno Ci zapraszać dzieci do swojego prywatnego mieszkania ani spotykać się z nimi poza godzinami pracy. (kontakty przez prywatne kanały komunikacyjne i media).
3. Nie wolno Ci bić, szturchać, popychać ani w jakikolwiek sposób naruszać integralności fizycznej dziecka.
4. Nie podejmuj innego niż niezbędny kontaktu fizycznego z dzieckiem.
5. Nie wolno Ci proponować dzieciom alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używać ich w obecności dzieci.
6. Nie wolno Ci nawiązywać z dzieckiem jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych (seksualne komentarze, żarty, gesty, udostępnianie treści erotycznych i pornograficznych).
7. Zabrania się ujawniania informacji wrażliwych dot. dziecka wobec osób nieuprawnionych.
8. Kadra Centrum nie może kontaktować się bezpośrednio z małoletnim z pominięciem jego opiekuna. Każdy kontakt pracownika z małoletnim powinien co do zasady odbywać się wyłącznie w Gabinetach, w godzinach jego pracy i dotyczyć celów mieszczących się w zakresie obowiązków.

Standard II

Zasady kontaktu fizycznego z dzieckiem

Każde przemocowe działanie wobec dziecka jest niedopuszczalne. Kontakt fizyczny z dzieckiem może być stosowany kiedy spełnia zasady bezpiecznego kontaktu np. jest odpowiedzią na potrzeby dziecka w danym momencie, uwzględnia wiek dziecka, etap rozwojowy, płeć, kontekst kulturowy, sytuacyjny oraz założenia danej terapii bądź badania diagnostycznego. Nie można jednak wyznaczyć uniwersalnej stosowności każdego takiego kontaktu fizycznego, ponieważ zachowanie odpowiednie wobec jednego dziecka może być nieodpowiednie wobec innego. Dlatego kieruj się zawsze swoim profesjonalnym osądem, słuchając, obserwując, pytając o zgodę dziecka na kontakt fizyczny (np. badanie, korygowanie postawy czy przytulenie) i zachowując świadomość, że nawet przy Twoich dobrych intencjach taki kontakt może być błędnie zinterpretowany przez dziecko lub osoby trzecie.

Kontakt fizyczny może mieć miejsce wyłącznie w celach:

- Terapeutycznych,
- Diagnostycznych,

- Związanych z bezpieczeństwem dziecka.

Pracownik powinien:

- Zachować szczególną ostrożność przy terapiach, diagnozach wymagających kontaktu fizycznego.
- Uprzedzić dziecko o planowanym kontakcie. W sytuacji, w której musisz dotknąć dziecko, np. aby skorygować jego postawę, wyjaśnij co i z jakiego powodu będziesz robił/a.
- Podczas badania medycznego odsłaniaj ciało dziecka partiami. W trakcie badania medycznego dziecku powinien towarzyszyć rodzic/opiekun.
- Informuj na bieżąco dziecko o przebiegu badania bądź terapii, które wymagają kontaktu fizycznego.
- Respektować sprzeciw dziecka,
- Zachować profesjonalizm.

Zabronione jest:

1. Bicie, szturchanie, popychanie ani w żaden inny sposób naruszanie integralności fizycznej dziecka.
2. Nigdy nie dotykaj dziecka w sposób, który może być uznany za nieprzystojny lub niestosowny.
3. Zawsze pytaj o zgodę dziecka na kontakt fizyczny. Zawsze bądź przygotowany na wyjaśnienie swoich czynów.
4. Nie angażuj się w takie aktywności jak łaskotanie, udawanie walki z dziećmi czy brutalne zabawy fizyczne. Unikaj sadzania dziecka na kolana.
5. Zachowaj szczególną ostrożność wobec dzieci, które doświadczyły nadużyć i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania. Takie doświadczenia mogą czasem sprawić, że dziecko będzie dążyć do nawiązania niestosownych bądź nieadekwatnych fizycznych kontaktów z dorosłymi. W takich sytuacjach powinieneś zareagować z wyczuciem, jednak stanowczo i pomóc dziecku zrozumieć znaczenie osobistych granic.
6. Kontakt fizyczny z dzieckiem nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywanym, wiązać się jakkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy. Jeśli będziesz świadkiem jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań i/lub sytuacji ze strony innych dorosłych lub dzieci, zawsze poinformuj o tym osobę odpowiedzialną i/lub postąp zgodnie z obowiązującą procedurą interwencji.
7. W sytuacjach wymagających czynności pielęgnacyjnych i higienicznych wobec dziecka, unikaj innego niż niezbędnego kontaktu fizycznego z dzieckiem. Dotyczy to zwłaszcza pomagania dziecku w ubieraniu się i rozbieraniu, myciu, przewijaniu i korzystaniu z toalety. W pierwszej kolejności poproś rodzica/opiekuna o pomoc dziecku w powyższych czynnościach. W przypadku nieobecności opiekuna/rodzica zadbaj, aby w każdej czynności pielęgnacyjnej bądź higienicznej asystował Ci inny pracownik.
8. Każde badanie medyczne przeprowadzane jest w obecności rodzica/opiekuna.

Standard III

Zasady komunikacji elektronicznej

Wszelki kontakt personelu z dzieckiem powinien być jawny, profesjonalny i rejestrowany. Obejmuje on stosowanie bezpiecznych kanałów, ochronę prywatności oraz bezwzględny zakaz wchodzenia w relacje o charakterze intymnym lub niestosownym z małoletnim. Dozwolone są wyłącznie służbowe formy kontaktu.

Pracownik nie może:

1. Nawiązywać kontaktów z małoletnim w innej niż przewidzianej formie diagnostyczno-terapeutycznej.
2. Zapraszać albo przyjmować zaproszeń od małoletnich w mediach społecznościowych, komunikatorach lub za pośrednictwem innych prywatnych form kontaktu.
3. Zapraszać małoletniego do miejsca zamieszkania oraz spotykać się z nim poza godzinami pracy diagnostyczno-terapeutycznej.
4. Wysyłać prywatnych zdjęć dzieciom.

Standard IV

Zasady i procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia

§ 1. Postanowienia ogólne

Niniejsza procedura określa zasady postępowania pracowników Centrum Diagnostyczno-Terapeutycznego w przypadku powzięcia informacji lub uzasadnionego podejrzenia krzywdzenia małoletniego.

Procedura stanowi uszczegółowienie Standardów Ochrony Małoletnich obowiązujących w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku i pozostaje z nimi w pełnej zgodności.

W sprawach nieuregulowanych niniejszą procedurą stosuje się odpowiednie postanowienia Standardów Ochrony Małoletnich Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku oraz obowiązujące przepisy prawa.

§ 2. Obowiązki pracowników

Każdy pracownik Centrum Diagnostyczno-Terapeutycznego jest zobowiązany do:

1. uważnej obserwacji zachowania dziecka;
2. rozpoznawania czynników ryzyka oraz symptomów mogących świadczyć o krzywdzeniu małoletniego;
3. reagowania na każdą informację o możliwości krzywdzenia dziecka;
4. podejmowania działań zgodnie z obowiązującymi Standardami;
5. dokumentowania wszystkich podjętych czynności.

§ 3. Pierwsza reakcja pracownika

W przypadku ujawnienia lub podejrzenia krzywdzenia małoletniego pracownik:

1. zachowuje spokój oraz zapewnia dziecku poczucie bezpieczeństwa;
2. wysłuchuje dziecka bez oceniania i podważania jego wypowiedzi;
3. nie zadaje pytań sugerujących odpowiedzi ani nie prowadzi przesłuchania;
4. zapewnia dziecko, że dobrze zrobiło informując o swojej sytuacji;

5. informuje dziecko, że jego bezpieczeństwo jest najważniejsze i że sprawa zostanie przekazana osobom zobowiązanym do udzielenia pomocy;
6. nie składa obietnicy zachowania informacji w tajemnicy.

§ 4. Zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia

1. Pracownik niezwłocznie informuje doradcę Centrum Diagnostyczno-Terapeutycznego.
2. Równocześnie sporządza Kartę Zgłoszenia załącznik nr 4 obowiązującą w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku.
3. Doradca Centrum przekazuje zgłoszenie Przewodniczącemu Zespołu ds. Standardów Ochrony Małoletnich PCPR.
4. Dalsze postępowanie prowadzone jest zgodnie z procedurami interwencyjnymi obowiązującymi w PCPR.

§ 5. Ścieżki postępowania

Dalsze działania prowadzone są zgodnie z procedurami obowiązującymi w Standardach Ochrony Małoletnich Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku, odpowiednio do osoby krzywdzącej:

1. krzywdzenie przez rodziców lub opiekunów;
2. krzywdzenie przez rówieśników;
3. krzywdzenie przez pracownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie lub Centrum Diagnostyczno-Terapeutycznego.

§ 7. Współpraca z innymi podmiotami

Centrum Diagnostyczno-Terapeutyczne współpracuje z:

1. Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie;
2. sądami rodzinnymi;
3. Policją;
4. Prokuraturą;
5. ośrodkami pomocy społecznej;
6. placówkami oświatowymi;
7. podmiotami leczniczymi;
8. innymi instytucjami realizującymi zadania na rzecz dziecka i rodziny.

§ 8. Dokumentowanie

1. Wszystkie czynności podejmowane przez pracowników Centrum dokumentowane są zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz zasadami przyjętymi w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku.
2. Dokumentacja prowadzona przez Centrum stanowi integralną część dokumentacji interwencji prowadzonej przez PCPR.
3. Dokumentacja podlega ochronie zgodnie z przepisami dotyczącymi ochrony danych osobowych oraz zachowania tajemnicy zawodowej.

§ 9. Zasada współdziałania

Pracownicy Centrum Diagnostyczno-Terapeutycznego są zobowiązani do ścisłej współpracy z Dyrektorem PCPR, Przewodniczącym Zespołu ds. Standardów Ochrony Małoletnich oraz osobami prowadzącymi procedurę interwencyjną, w celu zapewnienia małoletniemu kompleksowej ochrony i wsparcia.

Centrum Diagnostyczno-Terapeutyczne nie prowadzi odrębnego postępowania interwencyjnego, lecz realizuje działania wynikające z kompetencji Centrum, pozostając w ścisłej współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku jako jednostką prowadzącą postępowanie zgodnie ze Standardami Ochrony Małoletnich.